

by bylo posuzovati podle § 916 obč. zák., totiž tak, že žalobce měl ve skutečnosti jako protihodnotu za postoupenou polovinu usedlosti dostati 40.000 Kč. Tato částka nebyla jako cena trhová do postupní smlouvy pojata, proto jest smlouva ta neplatna, jak výše uvedeno. Při neplatnosti smlouvy úplatné nevzniká straně, jež již plnila, žalovatelný nárok na protiplnění, nýbrž může žádati pro nesplnění smlouvy druhou stranou své plnění zpět. Rozhodnutí sporu závisí tedy na tom, zda jest správné zjištění soudu prvního stádia, že peněz 40.000 Kč byl ujednáán jako vzájemné plnění, jako úplata za polovici nemovitosti, již žalobce žalované postoupil. Naproti tomu nezáleží na tom, je-li pravda, že žalovaná uvedla žalobce v omyl, slíbivši mu, že úplatu dostane do čtrnácti dní, a pohnuvši ho tím k tomu, by úplatu si nedal písemně potvrditi ve smlouvě. Odvolací soud se však zabýval jen zjištěním prvního soudu, že žalobce byl žalovanou uveden v omyl, nepřezkoumal však jeho zjištění, že byla ujednána částka 40.000 Kč jako úplata za odstoupené nemovitosti. Soudu dovolacímu nedostává se proto skutkového podkladu pro rozhodnutí ve věci samé. Bude tedy zapotřebí, aby soud odvolací, vycházející ze shora vyličeného právního názoru dovolacího soudu, v mezích odvolacích návrhů přezkoumal znovu napadený rozsudek.

Čís. 11173.

Jako obvěnění může býti poskytnut nejen kapitál, nýbrž jakákoliv majetková výhoda, najmě i poskytování dávek, tvořících obvykle obsah výměnku. Na dědici zřizovatele lze se domáhati náhrady v penězích, nepatří-li usedlost, na níž byl výměnek zřízen, do pozůstalosti zřizovatele, ana byla již dříve zcizena.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1931, Rv II 82/31.)

V notářském spise obvěnil Josef B. žalobkyni, svou manželku, pro případ své smrti právem hospodaření a právem výměnku na usedlosti čp. 39. Žalobu, již se domáhala žalobkyně na dědičce po Josefu B-ovi plnění výměnkářských dávek v penězích, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, spatřující ve zřízení výměnku žalobkyni v notářském spise odkaz, jenž byl napotomní závětí Josefa B-a odvolán.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Ze slov ustanovení notářského spisu, že Josef B. za poskytnutí věna obvěňuje žalobkyni právy tam uvedenými, a z dalšího ustanovení, že právo hospodařiti a právo výměnku jsou tímto obvěněním, že se tímto (nynější žalobkyní) přijímají a jsou neodvolatelná, vyplývá nade vší pochybnost, že jde o práva smluvená, nikoliv, iak míní odvolací soud,

o pouhý odvolatelný odkaz. Nemůže býti rozhodující, že nebylo žádáno zajištění práva výměnku podle § 1245 obč. zák. Při obvěnění může býti poskytnut nejen kapitál, nýbrž, jakž plyne z doslovu § 1230 obč. zák., jakákoliv majetková výhoda, tedy zejména i poskytování dávek, tvořících obvykle obsah výměnku. Nelze však schváliti ani právní názor soudu prvního, že žalobkyně nemá nárok na dávky peněžní. Podle smlouvy měla žalobkyně právo na výměnek na usedlosti čís. 39. Toto jí nemůže býti poskytnuto, zejména ne byt, ana usedlost nepatří do pozůstalosti, nýbrž byla zcizena již dříve. Proto má právo na náhradu v penězích.

Čís. 11174.

Proti exekuci na základě platebního rozkazu berního úřadu lze okolnost, že vymáhaná pohledávka byla zaplácena, uplatniti jen námitkami u úřadu, od něhož vyšel exekuční titul, nikoliv opoziční žalobou u soudu. Na tom nemění nic, že dlužník, podávši z téhož důvodu již návrh na zrušení exekuce podle § 40 ex. ř., byl právoplatným usnesením odkázán na pořad práva, nebyla-li v tomto usnesení otázka nepřipustnosti pořadu práva přetřásána a řešena.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, R I 295/31.)

Proti exekuci na základě platebního příkazu berního úřadu podal dlužník žalobu o nepřipustnost exekuce. Soud první stolice žalobu odmítl pro nepřipustnost pořadu práva. Rekursní soud zamíti námitku nepřipustnosti pořadu práva a uložil prvnímu soudu, by, nehledě k této námitce, dále ve věci jednal a rozhodl. Důvody: Žalující strana tvrdí a nabízí důkazy o tom, že bylo mezi žalobcem a berním úřadem ujednáno, že poplatek předepsaný tímto úřadem zapraví žalobce ve splátkách a že žalobce splátky úplně zapravil, že přes to žalované straně bylo povoleno usnesením ze dne 9. května 1930 E 558/29 prodejové řízení a že námitky dlužníka podle § 40 ex. ř. byly zamítnuty, na vyjádření vymáhající strany odkázány na pořad práva, že mimo to čs. finanční prokuratura v Praze dopisem ze dne 25. května 1929 žalobci oznámila, že exekuci E 558/29 ihned zruší, jakmile žalobce zaplatí náklady exekuce čj. E VIII 5420/27 a že žalobce skutečně náklady tyto zaplatil. Jde tedy o řadu sporných skutečností, jež, kdyby byly prokázány, dávaly by předpoklady zrušení exekuce ve smyslu § 40 ex. ř. Jest sice správné, že námitky proti nároku, opírajícímu se o některý z exekučních titulů § 1 čís. 10—12, 13 ex. ř., mají býti podány u úřadu, od něhož vyšel exekuční titul, a sdílí i judikatura nejvyššího soudu (na př. rozh. čís. 7479 sb. n. s.) stanovisko, že soud není povolán, by prozkoumával rozhodnutí správního úřadu, vyjma případy, kde mu to zákon výslovně ukládá (§ 105 úst. list. a § 1 j. n.) a že i námitka, že daňová pohledávka jest zaplácena, jest námitkou spočívající na veřejno-právním důvodu a že jest námitku tu vznésti u správního úřadu, jenž vydal exekuční titul. Přes to však nelze upřít oprávněnost tvrzení stě-